

Ochrana duševního vlastnictví

Označení a číslo	OS.8.02
Název	Ochrana duševního vlastnictví
Platí od	1.5.2015
Nahrazuje verze	OS.8.01 z 1.12.2014
Vlastník	RV
Schválil	Ing. Jan Dušek, doc. Ing. Pavel Mertlík, CSc.
Zpracoval	Ing. Hana Volfová
Rozdělovník	Všichni zaměstnanci
Počet stran	7
Počet příloh	0

1. Úvodní ustanovení

Předmětem této směrnice je vymezení pojmu duševní vlastnictví ve ŠKODA AUTO VYSOKÉ ŠKOLE o.p.s. (dále ŠAVŠ) a stanovení práv a povinností při nakládání s předměty duševního vlastnictví, dále jen PDV, které byly vytvořeny zaměstnanci této vysoké školy v pracovním poměru nebo podobném pracovněprávním vztahu, případně při plnění studijních povinností a studenty této vysoké školy, v rámci studentské grantové činnosti, a dále pak nakládání s PDV.

Práva k výsledkům duševní činnosti, která lze charakterizovat jako předměty duševního vlastnictví a která vznikla v rámci projektů výzkumu, vývoje a inovací nebo technického rozvoje financovaného z veřejných prostředků, se řídí zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (v platném znění), případně smlouvou uzavřenou mezi ŠAVŠ a poskytovatelem finančních prostředků.

Tato směrnice stanovuje v podmínkách ŠAVŠ postup původců a zaměstnavatele (kdy zaměstnavatelem se rozumí pouze ŠAVŠ) ve věci PDV.

2. Oblast působnosti

Touto směrnicí se řídí všichni zaměstnanci této vysoké školy v pracovním poměru nebo podobném pracovně právním vztahu, případně plnící studijní povinnosti, stejně jako studenti, podílející se na studentské grantové činnosti v rámci této vysoké školy.

3. Definice pojmů

Duševní vlastnictví – duševním vlastnictvím se rozumí výsledky činností, které původce/autor vytvořil a jež vznikly při plnění úkolů plynoucích z jeho pracovního poměru nebo jiného obdobného pracovněprávního vztahu k ŠAVŠ, případně při plnění studijních povinností, či v rámci studentské grantové činnosti. Duševním vlastnictvím se rozumí zejména průmyslová vlastnictví, autorská díla.

Průmyslové vlastnictví – výsledky duševní činnosti, které jsou nové a průmyslově či hospodářsky využitelné. Jedná se zejména o vynálezy, technická řešení chráněná užitným vzorem, průmyslové vzory.

Autorské dílo – dílo literární, jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora, a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě, včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam, které je výsledkem tvůrčí práce zaměstnanců či studentů ŠAVŠ, vytvořené v pracovní době nebo s využitím zařízení a prostředků ŠAVŠ ke splnění pracovních povinností, či v rámci studentské grantové činnosti.

Původce/autor – jakákoli fyzická osoba, v pracovně právním vztahu k zaměstnavateli (pracovní poměr nebo obdobný pracovněprávní vztah) či fyzická osoba v rámci aktivit studentské grantové činnosti, která se podílela na vytvoření předmětu duševního vlastnictví (zaměstnanec ŠAVŠ – akademický i neakademický pracovník, ale také např. hostující profesor, hostující odborný asistent nebo kterákoliv osoba, která dočasně pracuje nebo provádí výzkum na ŠAVŠ).

Zaměstnavatel – ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA, o.p.s., Na Karmeli 1457, 293 01 Mladá Boleslav, IČ: 29 142 890

Zaměstnanecké dílo – dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k ŠAVŠ, či v rámci aktivit studentské grantové činnosti. Za zaměstnanecké dílo se považuje i kolektivní dílo, tj. dílo, na jehož tvorbě se podílelo více autorů, které je vytvářeno z podnětu a pod vedením ŠAVŠ a uváděno na veřejnost pod jejím jménem, přičemž příspěvky zahrnuté do takového díla nejsou schopny samostatného užití.

Školní dílo – je takový výsledek, který byl vytvořen studentem ŠAVŠ ke splnění studijních povinností. ŠAVŠ má právo školní dílo nevýdělečně využít k vzdělávací, výzkumné a vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti.

Licenční smlouva – dvoustranný právní akt, kterým poskytovatel opravňuje nabyvatele ve sjednaném rozsahu a na sjednaném území k výkonu práv z PDV a nabyvatel se zavazuje k poskytnutí sjednané úplaty nebo jiné majetkové hodnoty.

Předmětem duševního vlastnictví pro účely této směrnice se rozumí zejména:

Vynález – technické řešení, které je nové, je výsledkem vynálezecké činnosti, je využitelné průmyslově a chránitelné patentem nebo užitným vzorem.

Užitný vzor – forma ochrany pro technické řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově použitelná. Užitný vzor je na nižší úrovni ochrany než patent.

Průmyslový vzor – vzhled výrobku nebo jeho části spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení.

Použité zkratky:

- a) ŠAVŠ – ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA, o.p.s.
- b) PDV – předměty duševního vlastnictví
- c) SPP – specialista pro podporu projektů
- d) Sb. – sbírka (zákonů)
- e) Čl. - článek
- f) Odst. - odstavce

4. Nakládání s duševním vlastnictvím, zákonná práva a povinnosti stran

Nakládání s PDV se řídí následujícími zákony:

- a) Vynálezy – Zákon č. 527/1990 Sb. o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.
- b) Užité vzory – Zákon č. 478/1992 Sb. o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů.
- c) Průmyslové vzory – Zákon č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů, ve znění pozdějších předpisů.
- d) Autorská díla – Autorský zákon, č. 121/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Z těchto výše uvedených zákonů vyplývají následující práva a povinnosti původců/autorů PDV, kteří vytvořili PDV ke splnění úkolů z pracovního poměru k zaměstnavateli, a práva a povinnosti zaměstnavatele.

- a) Právo na PDV má původce/autor PDV nebo jeho právní nástupce.
- b) Původcem/autorem PDV je ten, kdo jej vytvořil vlastní tvůrčí prací.
- c) Spolupůvodci/spoluautoři mají právo na PDV v rozsahu, v jakém se podíleli na vytvoření PDV
- d) Vytvořil-li původce/autor PDV ke splnění úkolu z pracovního poměru, z členského nebo jiného obdobného pracovně právního vztahu (dále jen „pracovní poměr“) k zaměstnavateli, PDV byl vytvořen v pracovní době nebo/a v prostorách zaměstnavatele za pomoci zařízení či vybavení zaměstnavatele, přechází právo na předmět duševního vlastnictví na zaměstnavatele. Právo na původcovství/autorství tím není dotčeno. Původce/autor, který vytvořil PDV v pracovním poměru, je povinen zaměstnavatele o této skutečnosti neprodleně písemně vyrozumět (viz Čl. 4) a předat mu podklady potřebné k posouzení předmětu duševního vlastnictví.
- e) Neuplatní-li zaměstnavatel ve lhůtě tří měsíců od vyrozumění podle ustanovení předchozího odstavce vůči původci/autorovi právo na předmět duševního vlastnictví, přechází toto právo zpět na původce/autora. Zaměstnavatel i původce/autor jsou v této lhůtě povinni zachovat vůči třetím osobám o PDV mlčenlivost.
- f) Původce/autor, který vytvořil PDV v pracovním poměru, na nějž zaměstnavatel uplatnil právo na PDV, má vůči zaměstnavateli právo na přiměřenou odměnu. Pro její výši je rozhodný technický a hospodářský význam PDV a přínos dosažený jeho možným využitím nebo jiným uplatněním, přičemž se přihlíží k materiálnímu podílu zaměstnavatele na vytvoření PDV a k rozsahu pracovních úkolů původce/autora.

Dostane-li se již vyplacená odměna do zjevného nepoměru s přínosem nebo jiným uplatněním PDV, má původce/autor právo na dodatečné vypořádání.

- g) Práva a povinnosti vyplývající z ustanovení předcházejících článků zůstávají po skončení pracovního poměru původce/autora se zaměstnavatelem nedotčena.

Zaměstnanec, jehož pracovněprávní vztah k ŠAVŠ končí, je povinen před ukončením pracovněprávního vztahu odevzdat zaměstnavateli veškeré doklady a předat veškeré informace týkající se duševního vlastnictví zaměstnavatele.

5. Oznamování a evidence

Původce (nebo zástupce původců, byl-li PDV vytvořen více původci – dále původce) je povinen písemnou formou neprodleně oznámit prorektorovi pro záležitosti vědy a výzkumu vytvoření každého PDV, o kterém se domnívá, že splňuje podmínky stanovené příslušným zákonem a předat mu podklady potřebné k posouzení PDV.

Oznámení podává původce na oznamovací místo – tj. ke specialistovi pro podporu projektů vědy a výzkumu a tvůrčí činnosti, který spadá pod referát prorektora pro vědu, výzkum a rozvoj studijních oborů (dále jen SPP). Oznámení musí obsahovat alespoň následující údaje:

- a) Podpis PDV v rozsahu nezbytném pro posouzení s uvedením, jak PDV vznikl a jaké jsou možnosti financování jeho ochrany:
 - při plnění úkolů hrazených z vlastních příjmů fakulty
 - při spolupráci na projektech vědy a výzkumu financovaných z veřejných prostředků
 - při řešení smluvního výzkumu na základě hospodářské smlouvy.
- b) Datum a místo podání Oznámení
- c) Jméno, příjmení a adresu trvalého bydliště původce/autora, popř. všech původců/autorů, včetně uvedení procentuálního podílu, v jakém se na vytvoření PDV podíleli, a jejich podpisy.
- d) Označení původce/autora, který je spolupůvodci/spoluautory pověřen k jednání se zaměstnavatelem. Pokud Oznámení neobsahuje spolupůvodce/spoluautora pověřeného k jednání se zaměstnavatelem, má se, že je to původce/autor uvedený na prvním místě.
- e) Oznámení o vytvoření předmětu duševního vlastnictví lze předat osobně nebo zaslat doporučenou poštou. Za datum podání Oznámení se v takovém případě považuje den jeho doručení, potvrzený prezenčním razítkem zaměstnavatele. Oznamovací místo potvrdí přijetí Oznámení na kopii tohoto Oznámení nebo písemně jiným vhodným způsobem.
- f) Oznamovací místo nemusí přijmout Oznámení, které nesplňuje požadované náležitosti, zejména pokud se týká nedostatečného osvětlení podstaty, realizace a využití PDV. Takové nedostatečné oznámení oznamovací místo pouze zaeviduje a dohodne s původcem/autorem nezbytné doplnění podkladů a/nebo odstranění vad. Teprve po takovém doplnění a/nebo odstranění vad Oznámení oznamovací místo Oznámení přijme a ode dne přijetí Oznámení začíná běžet lhůta k uplatnění práva na PDV zaměstnavatelem.
- g) Ukáže-li se dodatečně při rozhodování o uplatnění práva na PDV ve lhůtě tří měsíců od přijetí Oznámení oznamovacím místem, že podklady předané v rámci Oznámení jsou zejména z hlediska osvětlení podstaty, realizace a možnosti využití PDV

nedostatečné, není datum původního přijetí Oznámení považováno za datum začátku zákonné lhůty k uplatnění práva na PDV zaměstnavatelem. Zaměstnavatel dohodne s původcem/autorem nezbytné doplnění podkladů či jiné odstranění vad, a teprve dnem odstranění těchto nedostatků se počítá začátek zákonné lhůty k uplatnění práva na PDV zaměstnavatelem.

- h) Původce/autor či původci/autoři jsou povinni spolupracovat s pověřeným zástupcem zaměstnavatele při zpracování přihlášky předmětu duševního vlastnictví, jakož i při jejím projednávání a obhajování před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, případně patentovými úřady v jiných zemích.
- i) Pokud PDV vznikne při spolupráci na projektech vědy a výzkumu, je právní ochrana upravena v souladu se smlouvou s poskytovatelem veřejné podpory. V případě účasti spolupříjemce podpory je právní ochrana řešena dle ustanovení § 11 odst. 2. zák. č. 130/2002 Sb. Původce PDV je povinen o vzniku PDV informovat poskytovatele veřejných finančních zdrojů i spolupracující strany.
- j) Pokud PDV vznikne při řešení smluvního výzkumu na základě hospodářské smlouvy, je právní ochrana řešena společně se zadavatelem v souladu s příslušnou smlouvou.

O uplatnění práva na patent rozhoduje rektor na doporučení prorektora pro vědu, výzkum a rozvoj studijních oborů. Rektor rozhoduje o uplatnění práva na PDV na základě interního hodnocení přímého nadřízeného původce/autora anebo jiného prorektorem určeného pracovníka ŠAVŠ zástupce. Zároveň rozhoduje, z jakých zdrojů budou hrazeny náklady na ochranu PDV. Rozhodnutí o uplatnění práva na PDV vydá do 3 měsíců od přijetí Oznámení o vytvoření PDV.

Rozhodnutí o uplatnění práva na PDV

O uplatnění práva na patent rozhoduje rektor na doporučení prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu. Rektor rozhoduje o uplatnění práva na PDV na základě interního hodnocení přímého nadřízeného původce/autora anebo jiného prorektorem určeného pracovníka ŠAVŠ, případně patentového zástupce. Zároveň rozhoduje, z jakých zdrojů budou hrazeny náklady na ochranu PDV. Rozhodnutí o uplatnění práva na PDV vydá do 3 měsíců od přijetí Oznámení o vytvoření PDV.

Postoupení práv k využití PDV externí organizaci

O postoupení práv k využití PDV externí organizaci rozhoduje rektor na doporučení prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu ve spolupráci s původci/autory a pracovištěm původců/autorů. Za externí organizaci se ve smyslu tohoto nařízení považují i jakékoliv organizační složky Škody Auto, a.s.. Práva k využití PDV mohou být postoupena licenční smlouvou nebo převodem PDV. Při tom dbá ustanovení příslušných smluv o financování a ustanovení zákona 130/2002 o podpoře vědy a výzkumu z veřejných prostředků.

Rozhodnutí o zahraniční ochraně PDV

O zahraniční ochraně PDV rozhoduje rektor na doporučení prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu ve spolupráci s původci/autory a pracovištěm původců/autorů, přičemž zvažuje zejména možnosti uplatnění PDV u externích organizací a finanční možnosti ŠAVŠ.

Udržování ochrany PDV

Rektor je oprávněn, nedojde-li nejpozději do dvou let po udělení právní ochrany PDV k jeho úspěšné realizaci (finančnímu přínosu), rozhodnout o zrušení ochrany, pokud se s původci nedohodne jinak.

6. Důsledky porušení povinností ze strany původce

Pokud původce poruší svou povinnost neprodleně podat SPP Oznámení o vytvoření předmětu duševního vlastnictví, porušuje tím povinnost zaměstnance ŠAVŠ a ustanovení z čl. 1, z tohoto důvodu může rektor ŠAVŠ právně postihnout původce dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce

7. Odměňování

Původci/autoři PDV mají nárok na odměnu za využívání PDV dle odst. 2 čl. 6 v případech, kdy ŠAVŠ postoupí PDV k využití externí organizaci podle článku 4 za úplatu nebo samotnou realizací zisku z PDV ŠAVŠ.

Pro stanovení výše odměny a výplatu platí na ŠAVŠ následující pravidla:

- a) odměna je určena procentuálně z čistého přínosu ŠAVŠ z realizace PDV po zdanění a po odpočtu nákladů spojených s přihlášením a udržováním ochrany PDV, které se vztahují k období vyplácení odměny
- b) výše uvedený přínos se dělí mezi původce/autory PDV a ŠAVŠ podle následujícího klíče: odměna původcům/autorům – 50%, ŠAVŠ (pracoviště původců) – 40%, ŠAVŠ (centrální prostředky) – 10%

Náklady spojené s ochranou PDV a příjmy z realizace PDV jsou na ŠAVŠ vedeny odděleně tak, aby mohl být v budoucnu vypočítán čistý přínos z realizace PDV.

Náklady související s ochranou PDV jsou ŠAVŠ evidovány po dobu platnosti vynálezu a platnosti licenční smlouvy.

8. Administrace a uplatňování vynálezů

Vyřizování agendy spojené s ochranou a udržováním PDV je vedeno SPP s využitím služeb profesionálních patentových zástupců v příslušných oborech.

SPP eviduje databázi patentových zástupců a patentových kanceláří, se kterými ŠAVŠ spolupracuje.

SPP eviduje Oznámení o předmětu duševního vlastnictví i PDV chráněné „Úřadem průmyslového vlastnictví“.

9. Školní dílo

ŠAVŠ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla ve smyslu zákona o právu autorském. Odpírá-li student/autor bez závažného důvodu udělit svolení k užívání díla, může se ŠAVŠ domáhat rozhodnutím soudu nahradit chybějící projev vůle autora. Pokud nedojde

mezi ŠAVŠ a studentem/autorem k jiné dohodě, může student – autor své dílo užívat nebo poskytnout licenci někomu jinému, není-li to však v rozporu s oprávněnými zájmy ŠAVŠ. Jestliže studentu/autorovi školního díla vzniknou z užívání díla či poskytnutí licence příjmy, je ŠAVŠ oprávněna požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které ŠAVŠ vznikly na vytvoření díla, a to podle okolností až do jejich skutečné výše. Přihlédne se k výši případných výtěžků dosažených ŠAVŠ z užití školního díla.

Pro školní díla platí přiměřeně ustanovení čl. 5 této směrnice.

10. Spolupráce s podniky

Pokud bude projekt, realizovaný prostřednictvím účinné spolupráce, kdy strany sledují společný cíl na základě dělby práce, společně stanoví rozsah projektu, podílejí se na jeho koncipování, přispívají k jeho provádění a sdílejí finanční, technologická a jiná rizika projektu, jakož i jeho výsledky, bude postupováno v souladu s Rámcem pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01), zejména s čl. 2.2.2. odst. 27 – 30.

11. Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nabývá platnosti dnem jejího podpisu a účinnosti okamžikem dne zveřejnění.

Řešení sporů vzniklých při realizaci směrnice spadá do kompetence rektora.

Za aktualizaci směrnice a její realizaci odpovídá prorektor pro vědu a výzkum.